

Valtuustoaloite: Rajaseutukriteerin lisääminen hyvinvointialueiden rahoitusmalliin ja raja-alueen tunnistaminen olosuhdetekijänä

Pohjois-Karjala on Suomen ulkorajalla sijaitseva hyvinvointialue, jonka erityisvastuut varautumisessa, pelastustoimissa ja palvelujen järjestämisessä ovat kasvaneet nopeasti muuttuneen turvallisuustilanteen vuoksi. Rajaseudun olosuhteet, kuten pitkät etäisyydet, harva asutus, ikääntyvä väestö, väestönsuojelu ja ulkorajan tuoma varautumisvelvoite aiheuttavat kustannuksia, joita nykyinen rahoitusmalli ei tunnista.

Hyvinvointialueiden rahoitusmallissa ei ole tällä hetkellä rajaseutukriteeriä. Tämä on merkittävä puute, sillä ulkorajan turvallisuusvastuu on koko Suomen etu. Nato-raja tuo lisävastuuta ja kustannuksia. Raja-alueiden hyvinvointialueille kohdistuu myös muuta Puolustusvoimien terveydenhuollon tukemista. Rahoitusmallissa huomioidaan jo saaristolaisuus, kaksikielisyys ja harva asutus, josta osa alueista saa merkittävää etua, osa ei. Rajaseudun erityisolosuhteita ei ole huomioitu, joten on syytä tarkastella onko olosuhdekriteerien oltava nykyistä laajempia.

Siirtymätasaus heikentää Pohjois-Karjalan rahoitusasemaa, sillä se siirtää varoja alueilta, joilla on korkea palvelutarve ja ulkorajan vastuu, alueille, joilla näitä tekijöitä ei ole. Tämä vaikeuttaa varautumisen ja turvallisuustehtävien hoitamista.

Koska rajaseutu on osa Suomen kokonaisturvallisuutta, on välttämätöntä, että rahoitusmalli tunnistaa tämän vastuun.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue:

- 1. Valmistelee yhdessä halukkaiden rajaseutuhyvinvointialueiden** kuten Kainuun, Etelä-Karjalan, Kymenlaakson ja Lapin kanssa **yhteistyöryhmän sekä yhteisen esityksen rajaseudun huomioimisesta ja rajaseutukriteerin lisäämisestä hyvinvointialueiden rahoitusmalliin.**
- 2. Toimittaa esityksen sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle sekä valtiovarainministeriölle.**
- 3. Vaatii, että rahoitusmalliin lisätään rajaseutukriteeri mahdollisimman nopeasti,** joka huomioi ulkorajan, pitkät etäisyydet, harvan asutuksen, Nato-ajan vastuun, Puolustusvoimien terveydenhuollon tukemisen sekä väestönsuojelun ja varautumisen erityisvaatimukset.
- 4. Vaatii, että tätä ennen olosuhdekriteeri otetaan huomioon muulla lisärahoitusmenettelyllä.**
- 5. Raportoi aluevaltuustolle toimenpiteiden etenemisestä.**

Pohjois-Karjala pyytää, että kokonaiskuva tunnistetaan: rajaseutu on koko Suomen etu, ja sen rahoituksen on vastattava sen vastuuta.

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset

Karita Kaita

Arja Holopainen

Marjukka Varonen

Matti Honkavaara

Laura Tiittanen

Juha Kosonen

Kari Kulmala	Anna-Helena Kosela	Teija Alanen
Jouni Porokka	Anna Karjula	Sari Kangas
Aulikki Sihvonen	Sanna Kosonen	Anu Honkanen
Pekka Nuutinen	Maija Kuivalainen	Anna Estola
Lahja-Elina Vatanen	Anni Järvinen	Virve Mikkonen
Atte Varis	Emilia Kangaskolkka	Anne Jetsonen
Petteri Tahvanainen	Outi Kastinen	Ninni Saarinen
Tuula Pakarinen	Tarja Hyykky	Tuula Pakarinen
Anna Puruskainen-Saarelainen	Mirja Karhinen	Alia Dannenberg
Sinikka Musikka	Mika Piironen	Outi Mara
Tuomo Mustonen	Liisa Mononen	ja 3 tunnistamatonta
Kari Pennanen	Maija Silvennoinen	
Erika Eronen	Sari Huovinen	